

V Poštovom múzeu vystavia známkovú tvorbu Martina Činovského

Bratislava, 20. júla 2023

Vo výstavných priestoroch Poštového múzea v Banskej Bystrici dnes, 20. júla 2023 o 16:00 slávnostne otvoria výstavu známkovej tvorby Doc. Martina Činovského, ArtD., ktorá je pripravená pri príležitosti jeho významného životného jubilea 70. narodenín. Súčasťou otvorenia výstavy bude autogramiáda umelca, záujemcovia si zároveň môžu kúpiť na príležitostnej poštovej priehradke Slovenskej pošty autorom vytvorené poštové známky a filatelistické produkty, ktoré si môžu opečiatkovať príležitostnou poštovou pečiatkou. Výstava bude pre verejnosť otvorená až do 26. októbra 2023.

Návštevníci môžu vidieť najvýznamnejšie umelcove miniatúrne známkové diela vytvorené technikou oceľorytiny, ako aj prípravné kresby, ktoré vychádzajú z jeho umeleckých a technologických zručností. Tie mal umelec možnosť získať počas študentských čias na Oddelení grafiky a knižnej ilustrácie Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave profesora Albína Brunovského (1971 – 1977), ktoré ešte viac zdokonalil počas štúdia na École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs v Paríži (1976). V priebehu umeleckej aspirantúry na VŠVU (1979 – 1985), v rámci ktorej sa pod vedením Josefa Herčíka začal špecializovať na rytiecť cenín, absolvoval stáž v Štátnej tlačiarňi cenín vo francúzskom Périgueux, ktorá patrí medzi popredné tlačiarne v oblasti oceľotlače na svete.

Na výstave sú v skratke prezentované najdôležitejšie míľniky štyroch dekád doterajšej umelcovej tvorby, ktoré sú prezentované od umeleckého návrhu až po jeho oceľoryteckú transkripciu. A to od prvých umelcových diel vytvorených ešte v 80-tych 20. storočia počas Česko-Slovenska, až po diela vytvorené po vzniku samostatnej Slovenskej republiky v roku 1993 do súčasnosti.

Cesta k vytvoreniu tohto jedinečného prezentovaného diela nebola jednoduchá. Prvú ryteckú príležitosť na vytvorenie oceľorytiny česko-slovenskej poštovej známky dostal Martin Činovský už v roku 1986 a do rozpadu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky v roku 1992 ich vytvoril viac ako dve desiatky. Emisie, ktoré neboli v roku 1993 z dôvodu zmeny štátoprávneho usporiadania vydané česko-slovenským vydavateľom, boli vydané až jeho nástupcami – Slovenskou republikou a Českou republikou. Jeho autorský rukopis nesie aj prvá známka novovzniknutej Slovenskej republiky (1993). Do dnešného dňa sa podieľal na realizácii viac ako 170 poštových známok, z toho ryl viac ako 140 a patrí medzi najplodnejších slovenských rytcov. Jeho známky boli ocenené na domácich i medzinárodných fórach. Niekoľko známok získalo Cenu ministra dopravy a spojov už v Československej socialistickej republike, deväť známok získalo cenu rezortného ministra v Slovenskej republike a viac ako desaťkrát sa ním vytvorené známky ocitli na popredných miestach v rámci verejnej ankety Najkrajšia poštová známka a Najlepšia rytina Slovenska. Prvý medzinárodný úspech predstavuje ocenenie v prestížnej svetovej súťaži o Najkrajšiu známku sveta

Kontakt

Mgr. Iveta Dorčáková

hovorkyňa, Slovenská pošta, a.s. e: dorcakova.iveta@slposta.sk w: www.posta.sk

Grand Prix de l'Exposition WIPA vo Viedni v roku 1997, kde spolu s Jozefom Balážom uspel na 3. mieste so známkou *Ludovít Štúr* (1995). V roku 2010 získala jeho známka 400. *výročie konania Žilinskej synody* (2010), na ktorej sa spolupodieľal s prof. Dušanom Kállayom, akademickým maliarom, hneď štyri ocenia, Cenu ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií SR za najlepšiu rytinu, Krištáľovú známku generálneho riaditeľa Slovenskej pošty, a.s., významné medzinárodné ocenenie – 1. miesto v súťaži o Najkrajšiu rytú známku EÚ na Grand Prix de l'Art Philatélique v Bruseli v roku 2011 a o rok neskôr 3. miesto v súťaži o Najkrajšiu známku sveta Grand Prix de l'Exposition WIPA vo Viedni. V roku 2018 poštová známka k 500. *výročiu reformácie* (2017) získala 2. cenu v súťaži o najkrajšiu rytú poštovú známku EÚ na Grands Prix de l'Art Philatélique Belge et Européen v Bruseli.

Svoje skúsenosti v ryteckej práci odovzdával aj ďalším slovenským rytcom Františkovi Horniakovi (* 1956) a Rudolfovi Cigánikovi (* 1961), a tak dopomohol k vzniku trojice autorov, ktorú je možné považovať za základné „pilieri“ slovenskej známkovej oceľorytiny dodnes. Základňou pre ďalšie generácie slovenských tvorcov známok sa stalo novovytvorené samostatné Oddelenie tvorby cenín a ryteckva na VŠVU, ku ktorého vzniku prispel a dlhé roky ho aj viedol. Jeho nasadenie pri formovaní mladšej generácie slovenských rytcov je v jeho pedagogickej práci najvýraznejším a vzácnym počinom.

Docent, akademický maliar Martin Činovský, ArtD. je nositeľom Radu umenia a literatúry Francúzskej republiky v hodnosti Rytier, Pribinovho kríža I. triedy za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenska v oblasti výtvarného umenia, Striebornej medaily Univerzity Komenského a laureátom Identifikačného kódu Slovenska.

Výstavu usporiadala Slovenská pošta, Pofis a Poštové múzeum spoločne s autorom a Poštovním muzeom Praha.

Kontakt

Mgr. Iveta Dorčáková

hovorkyňa, Slovenská pošta, a.s. e: dorcakova.iveta@slposta.sk w: www.posta.sk